БЪЛГАРСКИТЕ МИТНИЦИ БЪДЕЩА ВЪНШНА ГРАНИЦА НА ЕС

Най-новата история на българските митници се пише в най-динамичното и интересно време от тяхното съществуване и развитие, защото само за 20 години настъпват толкова промени, колкото не е имало като цяло в предишни, много по-продължителни периоди.

Започва радикална смяна на икономическата система, на плановото с пазарно стопанство. С Указ № 56 за стопанската дейност от 1989 г. и последвалите постановления на Министерския съвет се поставя началото на премахване монопола на държавата във външната търговия. През този период започва да си пробива път частната инициатива, появяват се нови стопански субекти, правят се първите опити за европейска ориентация, пречупена през бъдещото членство на страната в Европейския съюз.

Българската митническа администрация се изправя пред нови задачи, функции и отговорности, съобразени с демократичните промени в държавата. Първите години изискват бърза пренастройка на мисленето, нова нормативна уредба, която да обезпечи дейността на митниците в зараждащата се пазарна среда. Те трябва да заемат важно място в държавата, като се засилят техните

контролни и фискални функции

С Разпореждане № 6 на Министерския съвет от 1990 г. към Министерството на финансите се създава Главно управление "Митници" като юридическо лице с предмет на дейност разработване и провеждане на правителствената митническа политика и ръководство на митническия контрол.

Либерализирането на търговията води до "бум" в регистрацията на фирми, които започват търговия с чужбина. Голяма част от тях нямат подготвени специалисти, а и никога не са се занимавали с митници.

Работата на митническите екипи се увеличава с пъти повече, без промяна в числеността и заплащането им – през 1990 г. служителите в централното управление са около 20 души, а общият брой на митничарите в страната е 1459. Те работят и при неподходящи условия на труд. Митниците все още нямат достатъчен сграден фонд, работни помещения, складове, транспортни средства, техника за контрол. Недостатъчно развитата

Разкрита контрабанда на лекарства, 1990 г.

През 1993 г. финасовият министър Стоян Александров връчва грамоти на СМО на заслужили митнически служители

нормативна база, уреждаща вноса и износа в новите условия, създава допълнително напрежение и значителни трудности при събирането на мита и такси за милиони левове.

Всичко това рефлектира върху митническите служители. През лятото на 1990 г. недоволството провокира най-голямата стачка в историята на митниците, която обхваща всички митнически учреждения. "Тогава границите на България на практика бяха затворени. Дежурни митнически служители обслужваха само вноса на животоспасяващи лекарства", разказват очевидци на събитието.

Създаденият Независим синдикат на митническите служители отправя искания за подобряване на структурата и организацията на работа, условията на труд и заплащане, уточняване статута на служителите. Част от тях са удовлетворени веднага. Приемат се мерки за изпълнение и на други искания.

С Решение на Министерския съвет от 19 декември 1990 г. за кратко време митниците се прехвърлят към Министерския съвет. Няколко месеца по-късно те отново са върнати в системата на Министерството на финансите.

Първият нормативен акт, който води до сериозна промяна в митническата дейност, е

Наредбата за митническия контрол върху стоките

пренасяни през държавната граница на Република България, приета с ПМС № 59 от 1991 г., с която се уреждат вносът и износът от юридически лица и еднолични търговци. Така съществуващият дотогава само счетоводен контрол над фирмите вече става реален. С нея се въвежда съвсем нова митническа декларация, с каквато митничарите и търговците дотогава не са боравили.

Митническата администрация започва да обучава и пренасочва голяма част от персонала си към обмитяване на вноса и износа на стоки от юридически лица и еднолични търговци. Нуждата от още кадри в системата драстично се увеличава, много са и желаещите да постъпят на работа в нея. С решение на правителството през 1991 г. числениият състав на персонала в митническата администрация се увеличава със 780 души. В митническите учреждения навлизат нови кадри. Още същата година в София се открива Национален учебен център за обучение, квалификация и преквалификация на митническите служители.

Пазарната среда налага промени в организацията на митническия контрол. Част от тази дейност се пренася навътре в територията на страната, като за целта се разкриват вътрешни бюра за митническа обработка на транспортни средства и стоки, каквито до 1990 г. не е имало в такива мащаби. В началото бюрата се създават в окръжните градове и в по-големи промишлени центрове.

С ПМС № 35 от 26 февруари 1992 г. е утвърдена нова Митническа тарифа за облагане на стоките, внасяни от юридическите лица и едноличните търговци, изработена на базата на номенклатурата на Хармонизираната система за описание и кодиране на стоките в международната търговия. Решение за присъединяване на България към Конвенцията за Хармонизираната система е взето още през 1990 г., но неин пълнопра-

вен член страната става от 1 януари 1992 г.

Експерти от Главното управление на митниците с помощта на френски специалисти през 1992-1994 г. правят опит да интегрират всички разпоредби на българското търговско и митническо право, както и на международните митнически конвенции и спогодби, по които България е страна, в Митнически кодекс. По различни причини обаче той остава само проект.

Вместо него почти до 1999 г. продължава приемането на изменения и допълнения в Закона за митниците от 1960 г. и в Правилника за прилагането му, в Наредбата за митническия контрол върху стоките, пренасяни през държавната граница, както и в други подзаконови актове. Те не могат обаче да запълнят нормативния вакуум, предизвикан от новите реалности в страната.

Работата в митниците продължава да нараства

Ежедневно се обработват десетки вагони, камиони, леки автомобили. През ръцете на митничарите минават стотици хиляди декларации. Те са принудени да прилагат крайно непопулярни ембаргови мерки, да се справят с многобройни опити за контрабанда и непрекъснато усложняващи се схеми и методи за извършване на митническите нарушения и престъпления. Не секват и опашките на митниците, предизвикани от еуфорията с вноса на автомобили. Още от първите години на прехода по заловени количества хероин, нелегално пренасяни по Балканския път на наркотика, българските митници имат водещи позиции в Европа.

Ежедневно в митниците се обработват стотици превозни средства

Все още се помни случаят от 1994 г., когато служители от Главното управление и Пловдивската митница предотвратяват навлизането в страната ни на руската пирамида МММ. Тогава те проявяват кураж да задържат "билетите-мавродички", предназначени за продажба у нас с обещание за бърза печалба. След изясняване на случая те са претопени.

През април 1994 г. на митническите учреждения се възлага начисляването и събирането на ДДС и акциз при вноса на стоки. С това още повече нараства значението им за фиска и икономиката. През същата година се правят промени в структурата на администрацията, съгласно които тя включва: главно управление, районни митници, митници, митнически клонове, митнически пунктове и митнически бюра. Увеличава се и числеността ѝ състав на 4100 души.

За подпомагане дейността на митническата администрация с ПМС № 244 от 20 декември 1995 г. се създава Централна химическа лаборатория, а през 1996 г. е утвърден Правилник за нейното устройство и дейност.

През 1996 г. се въвежда нов образец на митническа декларация – Единният административен документ, съответстващ на ЕАД на Европейската общност.

С промени в нормативната уредба през 1997 г. се създават пет районни митнически управления, като в

Билетите „мавродички“

останалата си част структурата на администрацията остава непроменена.

В Наредба № 11 от декември 1998 г. се урежда редът за писмено деклариране на стоки пред митническите учреждения.

Измененията и допълненията в съществуващата нормативна база и новите подзаконови актове, уреждащи митническата материя, са съобразени с принципите на пазарната икономика и някои европейски норми, със задълженията на страната във връзка с приемането ѝ за член на Световната търговска организация (СТО) от 1 декември 1996 г. и Централноевропейското споразумение за свободна търговия (ЦЕФТА) от 1999 г.

След 1995 г. започва усилено изграждане и подобряване на материално-техническата база на митниците. По програма за обновяване на граничните преходи през 1995 г. се пуска фериботът Оряхово-Бекет, открива се пунктът при Ново село, а през 1996 г. е извършена реконструкция на Дунав мост. През 1997 г. в Русе, а през 1998 г. в Пловдив, се построяват нови сгради на регионалните митнически дирекции с учебни центрове към тях. В Пловдив влиза в действие и терминал за обработка на тежкотоварни превозни средства. През пролетта на 1999 г. е прерязана лентата на сградата на митницата в Благоевград. От 2000 г. след основен ремонт започва да приема гости почивната станция на митниците в Балчик.

Новият закон и правилник

Ориентация към Европейския съюз

На 8 март 1993 г. в Брюксел се подписва Европейското споразумение за асоцииране между Европейската общност и България, което влиза в сила от 1 февруари 1995 г. Страната поема ангажимента да уеднакви законодателството си с това на европейските страни членки. В чл. 70 на споразумението преструктурирането на митническото законодателство е поставено на първо място, защото представлява база за присъединяване към по-високо интегрирания единен вътрешен пазар на ЕС – пазар без вътрешни граници, в който митническата администрация на всяка страна осъществява защитата и контрола на съответстващата ѝ част от външната граница на Общността.

За да отговори на поетите ангажименти за привеждане на законодателството си в съответствие с европейското право и с правилата и принципите на международната търговия, през 1997 г. митническата администрация започва подготовка на нова нормативна база.

През 1998 г. са приети и от 1 януари 1999 г. влизат в сила

нов Закон за митниците и Правилник за неговото прилагане

хармонизирани във висока степен с разпоредбите на Митническия кодекс на ЕО и правилника за прилагането му. Интегрирани са и направените до този момент промени в отделни области на митническата дейност, произтичащи от членството на страната в СТО и от международните споразумения.

В правилника са доразвити разпоредбите на закона. Регламентирано е прякото и косвеното представителство, разработена е фигурата на митническия агент. Уредено е правото за получаване на обвързваща тарифна информация и на такава по

Митническите служители непрекъснато повишават своята квалификация по различни въпроси, свързани с митническата дейност

произхода на стоките. Постигнато е уеднаквяване на митническото деклариране и прилагане на съответстващ по форма, съдържание и предназначение формуляр на Единен административен документ с ЕАД, използван в ЕС. Хармонизирани са процедурите по прилагане на митническите направления и режими, както и на митническите облекчения с тези на ЕС. Разпоредбите по отношение на митническия контрол и надзор са насочени към съчетаване на тяхната ефективност с приоритетите за улесняване на законната търговия.

Важен елемент от реформата и модернизацията в митниците е изработената през 1999 г. Бизнес стратегия на митническата администрация, която включва мисията и целите ѝ и план за конкретни действия до 2001 г. В следващите години тя се актуализира в съответствие с етапите на подготовката за присъединяване към ЕС.

През юли 2000 г. се приема Закон за изменение и допълнение на Закона за митниците. Целта е да се отразят направените изменения в българското законодателство и да се постигне още по-голяма хармонизация с Митническия кодекс на ЕС. Внасят се и

промени в структурата и организацията

на митническата администрация. В съответствие с провежданата административна реформа Главно управление на митниците се преобразува в Агенция "Митници", организирана на четири управленски нива: Централно митническо управление (ЦМУ), пет регионални митнически дирекции в Бургас, Варна, Пловдив, Русе и София и митници, към които има изградени митнически бюра и/или митнически пунктове. В началото на 2001 г. Министерският съвет приема Устройствен правилник, с който се уреждат устройството, организацията на работа в Агенция "Митници" и конкретните функции на административните звена в ЦМУ, включително числеността на персонала на агенцията – 3826 души. В структурата на централното управление се предвижда създаването на нова специализирана дирекция "Последващ контрол".

Компютъризацията на митническата дейност се извежда като основен приоритет за митническата администрация. През 1999 г. се приема Стратегия за информационните технологии на Агенция "Митници", съдържаща решение за разработване на собствена интегрирана информационна система. През 2000 г. БИМИС (Българска интегрирана митническа информационна система) стартира като съвместен проект на българското правителство и Европейската комисия. БИМИС 1 се внедрява и функционира във всички митнически учреждения от 1 януари 2001 г.

В резултат от постигнатия напредък в областта на хармонизирането на законодателството, повишаването на административния капацитет, компютъризацията, засилването на граничния контрол и подобряването на взаимоотношенията с икономическите оператори на 12 юни 2001 г. започват

преговорите по глава 25 "Митнически съюз"

Усилията на митническата администрация се насочват към изпълнение на ангажиментите, поети с отварянето на глава 25. Като стра-

Българската делегация при затваряне на преговорите по глава 25 "Митнически съюз", Брюксел, 2002 г.

тегическа задача се определя по-нататъшното увеличаване на административния капацитет за прилагане на достиженията на Общността, което включва: разработване на система за управление на човешките ресурси, въвеждане на последващ контрол, повишаване качеството на инфраструктурата и оборудването, понататъшно развитие на системата от митнически лаборатории, компютъризация, развитие на обща/интегрирана тарифа, борба срещу корупцията.

С ПМС № 289 от 20 декември 2001 г. се приема Комбинираната номенклатура и се въвежда Интегрираната митническа тарифа на България за следващата година, като са възприети всички промени в Хармонизираната система, включени в Комбинираната номенклатура на ЕС до този момент.

През 2002 г. е пусната в действие официалната Интернет страница на Агенция "Митници".

Европейската комисия и държавите членки дават висока оценка на работата, извършена от митническата администрация. На 29 юли 2002 г. на Конференцията по присъединяването България затваря преговорите по глава 25 "Митнически съюз".

Модернизиране на българските митници

Затварянето на главата за преговори не е повод за намаляване темпа на провежданите реформи. До приемането в ЕС митническата политика на страната трябва да се приведе в пълно съответствие с европейската във всички направления и до най-малките детайли.

За да се отразят промените в европейското митническо законодателство след 1998 г., регламентиращи режим транзит, митническите икономически режими, свободните зони и свободните складове, през 2003 г. се внасят значителни

промени в Закона за митниците и Правилника за неговото прилагане

Въвежда се законово основание за Комбинираната номенклатура, която съответства на тази на ЕО като базова за митническата тарифа на страната.

За първи път в българското законодателство се регламентира институтът на споразумението за прекратяване на административно-наказателното производство по делата за митнически нарушения.

Включени са разпоредби, отнасящи се до интегритета на митническите служители, както и текстове, регламентиращи връзките между митническия контрол и контрола, осъществяван от органите по надзор на пазара.

Към края на 2003 г. хармонизацията на митническо-

Чрез БИМИС се осъществява онлайн връзка между всички митнически учреждения

то законодателство с това на ЕС е почти завършена.

Работата по нормативната уредба продължава с изработване и утвърждаване на следващото ниво – наредби, инструкции, указания и правила, които конкретизират законодателството и го доближават в най-голяма степен до европейските практики.

След присъединяването на България към Конвенцията за хармонизиране на граничния контрол на стоки (1998), получаването на статут на специален наблюдател в заседанията на работните групи на Конвенцията за общия транзит и Конвенцията за ЕАД (2001) през 2003 г. страната се присъединява към Конвенцията за временен внос (Истанбулската конвенция), а през 2004 г. - към Протокола за изменение на Международната конвенция за опростяване и уеднаквяване на митническите процедури.

Тези важни международни актове дават възможност за постепенно въвеждане на ясни, открити и съвременни митнически процедури, които позволяват по-бързо и качествено митническо оформяне на стоките чрез използване на нови техники за митнически контрол и

информационни технологии

От 1 юли 2003 г. във всички митнически учреждения се внедрява БИМИС 2.1 (БИМИС 1 и модул "Транзит – национален").

БИМИС 2.1 е уеб-базиран и осигурява контрол на транзитните операции в реално време.

Функционалността на БИМИС позволява автоматизирана обработка на митническите документи за всички видове митнически направления и режими. Системата осигурява поддържането и използването на електронна Интегрирана митническа тарифа. Включени са и функции за изготвяне на справки и отчети за различните нива на управленския процес в администрацията.

Развитието на БИМИС продължава в съответствие със стратегическите документи на митническата администрация в областта на компютъризацията – Стра-

Водосвет при първата копка за разширение и реконструкция на ГКПП Гюешево, 2003 г.

Многобройни са разкритите случаи на контрабанда, митническа измама и незаконно пренасяне на наркотици

тегията по информационните технологии и Стратегията за взаимосвързаност със системите на ЕС, основните от които са Новата компютъризирана транзитна система (NCTS) и Интегрираната електронна тарифа на Общността (TARIC).

Въвеждането на опростени и облекчени митнически режими и процедури, автоматизацията и компютъризацията на митническия процес с цел намаляване ролята на субективния фактор са сред основните акценти в борбата срещу корупцията и насърчаването на интегритета в митниците. Дейността в тази област се провежда в съответствие с принципите на Декларацията на СМО от Аруша, приета през 1993 г., както и с Националната стратегия за борба с корупцията. Със заповед на министъра на финансите от 10 май 2003 г. е утвърден Кодекс за поведение на митническите служители.

Безспорен успех за митническата администрация е

увеличаването на приходите

в държавния бюджет, което е резултат от повишената ефективност в нейната работа. Почти тригодишната тенденция на непрекъснато нарастване на приходите, преминавайки през нивата от над 2 и 3 милиарда лева за година, достига своя максимум през 2004 г., когато събраните суми от българските митници в края на годината надхвърлят рекордните 4 милиарда лева.

През тези години се подобрява и качеството на работата в областта на

митническото разузнаване и разследване

Изменя се същността на митническия контрол, като акцентът се поставя върху предварителната селекция и анализа на риска. Създадените в края на 2002 г. мобилни групи стават допълнителна преграда пред нарушителите. С оглед оптими-

На 14 май 2004 г. се открива новата сграда на Централното управление на Агенция "Митници"

зиране на работата през октомври 2003 г. се утвърждават промени в структурата на дирекцията за митническо разузнаване и разследване.

Повишава се нивото на квалификация на служителите в борбата с наркотрафика, контрабандата и митническата измама. Тенденцията от 2000 г., когато България заема първо място в Европа със заловени 2067 кг хероин в 70 случая за наркотрафик, се запазва и в следващите години. През 2002 г. на ГКПП Капитан Андреево е разкрито най-голямото количество от 230 кг хероин в една пратка. През 2003 г. са заловени повече от 7 тона различни видове наркотични вещества и прекурсори в над 90 случая, а през 2004 г. – над 7000 кг оцетен анхидрит, от които би могло да се произведат между 2500 - 3000 кг хероин.

Много добри са резултатите и в борбата със стоковата контрабанда и митническата измама. Предотвратени са стотици опити за нелегален износ на ценни предмети от културното и историческото наследство на България, на големи количества нелегално пренасяни изделия от благородни метали, както и на фалшива валута. Многобройни са случаите на задържани стоки във връзка с мерките за защита на правата върху интелектуална собственост.

Задълбочават се контактите и съвместната работа с други правоприлагащи органи и търговските оператори, с които митническата администрация има подписани споразумения за сътрудничество, меморандуми за разбирателство, инструкции за взаимодействие. Това съдейства за постигане на по-голям баланс между нарастващите отговорности на митниците във връзка със засилване на мерките за сигурност и контрол и предоставяне на все повече улеснения за законната търговия.

Международно сътрудничество

Проектите, финансирани по Програма ФАР на ЕС, по които Агенция "Митници"

This certificate is awarded by

UNITED URS

Registrar of Systems Ltd

UKAS QUALITY MANAGEMENT

Certificate of Registration

This certificate has been awarded to

Central Customs Laboratory

47 Rakovski str
1040 Sofia, BULGARIA

in recognition of the
organization's Quality System which complies with

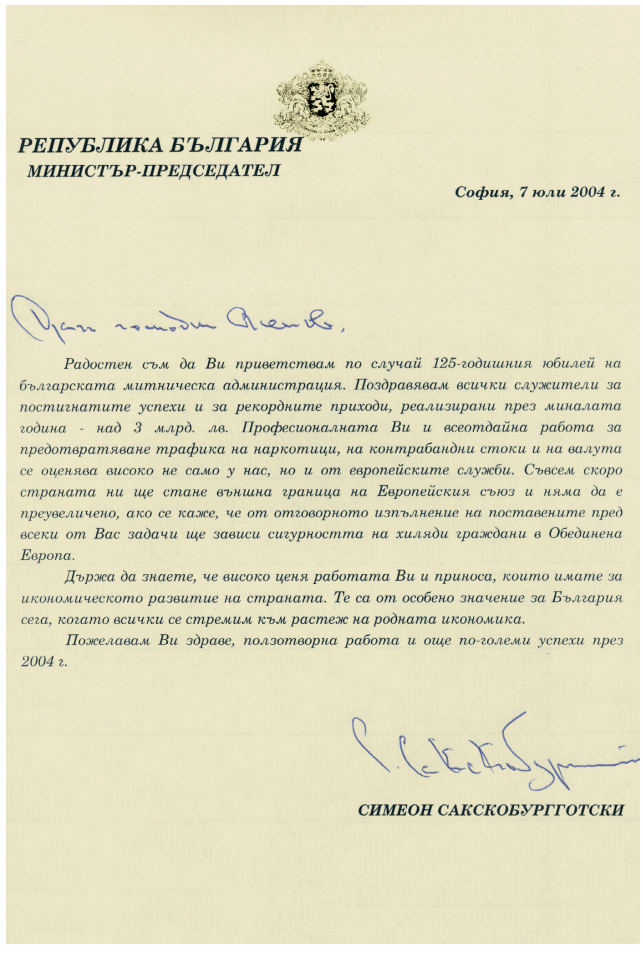
ISO 9001:2000

The scope of activities covered by this certificate are defined below

Examination, Analysis and Identification of Goods for Customs Control Purposes.

Certificate Number: 12614 Issue No.1
Date of Issue: November 29, 2004
Expiry Date: November 30, 2007
Issued by:

През 2004 г. Централната митническа лаборатория разработва и внедрява система за управление на качеството в съответствие с ISO 9001:2000

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ

София, 7 юли 2004 г.

Радостен съм да Ви приветствам по случай 125-годишния юбилей на българската митническа администрация. Поздравявам всички служители за постигнатите успехи и за рекордните приходи, реализирани през миналата година - над 3 млрд. лв. Професионалната Ви и всеотдайна работа за предотвратяване трафика на наркотици, на контрабандни стоки и на валута се оценява високо не само у нас, но и от европейските служби. Съвсем скоро страната ни ще стане външна граница на Европейския съюз и няма да е преувеличено, ако се каже, че от отговорното изпълнение на поставените пред всеки от Вас задачи ще зависи сигурността на хиляди граждани в Обединена Европа.

Държа да знаете, че високо ценя работата Ви и приноса, които имате за икономическото развитие на страната. Те са от особено значение за България сега, когато всички се стремим към растеж на родната икономика.

Пожелавам Ви здраве, плодотворна работа и още по-големи успехи през 2004 г.

СИМЕОН САКСКОБУРГГОТСКИ

Поздравителният адрес по повод юбилея от министър-председателя на България 2004 г.

работи, покриват приоритетите и целите, свързани с бъдещото членство на страната в ЕС. България участва в редица програми на Европейската общност, като "Матеус", "Митници 2002" и "Митници 2007". Плодотворно сътрудничество се осъществява с Бюро ТАЙЕКС.

Митническата администрация активно се включва в работата на органите на Световната митническа организация, както и по програмата ѝ за Регионални бюра за връзка при разследване (RILO) и в Централизираната мрежа за борба с измамата (CEN). Тя участва и в различни форми на регионално сътрудничество като Инициативата за сътрудничество в Югоизточна Европа и Регионалния център за борба с трансграничната престъпност.

В рамките на двустранни спогодби България осъществява сътрудничество в митническата област с повече от 15 страни от различни региони на света. Особено активни са контактите със съседните митнически администрации. На почти всички гранични пунктове вече са въведени унифицирани митнически информационни листове. От 2003 г. ръководството на Агенция "Митници" инициира срещи с ръководителите на митническите администрации на съседните страни за обсъждане обмена на информация, включително по електронен път, което е важна стъпка в борбата с измамата, контрабандата и нелегалния трафик на наркотици.

Продължава усиленото изграждане и

подобряване на инфраструктурата

През май 2004 г. Централното митническо управление се премества в нова сграда. Обновяват се сградите на регионалните митнически дирекции и митни-

На юбилейната конференция генералният секретар на СМО Мишел Дане връчва на директора на Агенция "Митници" Асен Асенов знаме на СМО с логото на организацията от името на страните членки. 2004 г.

ците във Варна и Бургас, много други митнически бюра и пунктове, построени са нови и са реконструирани съществуващи съоръжения – ТИР-терминали (Кулата, Ферибот Видин и др.), складови бази. Изградени са и съоръжения за проверка на хладилни камиони (Капитан Андреево), разширени са пътните платна на някои гранични контролно-пропускателни пунктове. Създадена е Национална школа за обучение на митнически кучета в Балчик.

В митническите учреждения се използва съвременна техника, осигурена през последните години, което позволява да се изпълняват по-добре отговорностите им по охрана на границите – система за автоматично сканиране на регистрационните номера и други съоръжения за ефикасен контрол на тежкотоварните превозни средства, мобилен и стационарни рентгени, детектор за откриване на тайници, ендоскопи, комплекти от специализирани инструменти за физическа проверка на превозните средства и други видове оборудване за граничен контрол. От 2003 г. започва използването и на електронни пломби за високорисковите стоки.

* * *

През 2004 г. митниците отбелязват 125-ата годишнина от своето създаване. На проведената на 7 юли юбилейна конференция присъстват делегации, водени от генералните директори на чужди митнически администрации, представители на Европейската комисия, на различни ведомства и институции, на икономическите оператори и търговския сектор.

По повод юбилея в София пристига генералният секретар на Световната митническа организация Мишел Дане. Неговото посещение е знак и признание за успехите на българската митническа администрация и нейната роля в световното митническо семейство. ❑

СТАРТЪТ ПРЕДИ ЕВРОЧЛЕНСТВОТО

В последните две години преди членството на България в ЕС продължава с ускорени темпове модернизацията на българските митници. От митническата администрация се изисква да притежава необходимия административен и оперативен капацитет за практическо прилагане на достиженията на правото на Общността в митническата област. Необходима е и готовност за свързване със съответните компютъризирани системи на ЕС. След реалното членство в евросъюза България трябва да осъществява ефективна защита на неговите външни граници, на интересите на гражданите и на търговските оператори.

Митническите служители участват в изработването на Закона за акцизите и данъчните складове и актовете по прилагането му

След проведените през 2005 – 2006 г. два мониторингови посещения на експерти от ЕК за оценка на степента на готовност на администрацията за изпълнение на критериите за членство в ЕС, Еврокомисията дава положителна оценка за работата на митническата администрация. Тя отчита, че Агенция „Митници" е установила и прилага еднакви и последователни процедури и ефективна политика на контрол, както и че е налице адекватно ИТ осигуряване. Отбелязан е последователният напредък в развитието на административния капацитет. Глава 25 „Митнически съюз" е първата от преговорните глави, изцяло в зелената зона – без никакви критики и препоръки, и не фигурира в Мониторинговия доклад за България от септември 2006 г.

Зад тези положителни оценки стои

обемната работа

която митническата администрация извършва по изготвянето и въвеждането в практиката на множество нови, изменени и допълнени закони, правилници, наредби, инструкции и указания с цел понататъшната хармонизация на българското митническо законодателство с европейското и подготовката за прякото му прилагане в България от 1 януари 2007 г. В този период Митническата тарифа на България вече е напълно хармонизирана с Комбинираната номенклатура на ЕС по отношение на описанието на стоките. Прилагат се Обяснителните бележки към нея и системата за обвързваща информация за класирането и произхода на стоките. През 2005 и 2006 г. митническата администрация активно участва в изработването на Закона за акцизите и данъчните складове (ЗАДС) и актовете по прилагането му, а от 1 юли 2006 г. поема цялостното администриране

на акциза. С приетия закон се полагат основите на нова нормативна уредба по отношение на акцизното облагане при производството и вноса на акцизни стоки на територията на страната. Така в процеса на интеграция на България в ЕС митническата администрация се изправя пред едно от най-големите предизвикателства по пътя към европейския вътрешноикономически пазар, а именно еднаквото и последователно прилагане на Общностните разпоредби в областта на косвеното данъчно облагане по отношение на акцизите.

Разширява се и участието на представители на агенцията в работата на работните групи, комитетите и други съвещателни органи на ЕК, на органи и комитети на Съвета на ЕС, като активни наблюдатели на експертно и ръководно ниво. Много важно за митническата администрация е участието в работните групи по митническо законодателство и политика, митническо сътрудничество, традиционните собствени ресурси, борбата с измамата, наркотиците и други.

С оглед подготовката на митническите структури за предстоящото еврочленство и подобряване на административния капацитет през последните две години продължава интензивното обучение и квалификация на служителите на национално и регионално ниво, като се акцентира върху съвременните европейски практики във всички области на митническата дейност.

През този период България се присъединява към още две конвенции, съставени на основание член К.3. от Договора за Европейския съюз (ДВ, бр. 84 от 2006 г.) – за използване на информационните технологии за митнически цели и за взаимопомощ и сътрудничество между митническите администрации.

От изключителна важност за страната ни във връзка с присъединяването към ЕС е изпълнението на всички изисквания за развитието на БИМИС.

Развитието на БИМИС продължава

Засилва се ролята на мобилния контрол

Процесът преминава в нова фаза

изграждане и разработване на системи, осъществяващи взаимосвързаност със системите на ЕС. Те включват девет компонента, като основните са два – Интегрираната митническа тарифа на Общността (TARIC) и Системата за тарифни квоти и наблюдения. След изграждането им българските митници ще могат да прилагат автоматизирано във възможно най-висока степен митническото законодателство на ЕС.

В началото на 2005 г. се внедряват новите модули - „Митническо задължение“, „Решения на митническите органи“ и „Анализ на риска“. Въвежда се система за контрол в реално време на плащанията на публичните вземания при внос, чрез обмен на информация с банките, обслужващи сметките на

агенцията. Въвежда се в експлоатация Комуникационният център за връзка и обмен на информация с митническите информационни системи на Общността. През 2006 г. се внедрява функционалност за отчитане на митата като част от традиционните собствени ресурси на ЕС. Осигурява се взаимосвързаност с NCTS, която позволява на България да се включи в общата европейска транзитна система. Същата година е осъществена и взаимосвързаност с TARIK, TQS и други системи от ITMS, което дава възможност да се прилага и Общата митническа тарифа на ЕС.

И през последните две години преди членството на България в Общността продължава тенденцията за постигане на високи фискални резултати. Само през 2005 г. митниците внасят в държавния бюджет над 5 милиарда лева. Нарастването на приходите бележи нов връх през 2006 г., когато събраните суми в края на годината надхвърлят 7 милиарда лева.

Наред с традиционното противодействие на търговската контрабанда и на наркотрафика са формулирани и

нови приоритети пред митническия контрол

като борбата с международната организирана престъпност, тероризма, интелектуалното пиратство и прането на пари.

През 2005 – 2006 г. са разкрити редица случаи на нелегален трафик през границите на страната на оръжия и боеприпаси и нарушения

Последващият контрол разширява правомощията си и областите на контрол

на лицензионния режим. Между тези случаи е и опит за нелегално пренасяне през територията на България на 3,41 кг хафний, вещество с двойна употреба, използвано за развитието на ядрени програми. Митническата администрация засилва сътрудничеството си с национални и международни служби, работещи по предотвратяване на нелегалния трафик на оръжие. Предприемат се и мерки за укрепване на административния капацитет.

Продължават участията в редица международни операции за борба с нелегалния трафик на наркотици. Те са инициирани както от Регионалния център за борба с трансграничната престъпност (ИСЮЕ Център) в Букурещ, така и от Европейската комисия. България заема първото място с постигнатите резултати по време на две от международните операции, проведени през 2005 г. - „PALLAS“, която е насочена срещу контрабандата на прекурсори за производство на синтетични наркотици и „ВЪЗПИРАНЕ 5“ - срещу контрабандата на хероин по Балканския път в сухопътни превозни средства.

Все по-активна става ролята на мобилния контрол за установяване на митнически нарушения по отношение на иницииране на процедури по определяне на нова митническа стойност или тарифно класиране, на опити за нарушаване на права върху интелектуална собственост на правопритежатели. През годините броят на митническите мобилни групи нараства до 15, а от края на 2004 г. в тях участват и представители на МВР, данъчната администрация и съветници от „Краун Ейджънтс“. През 2006 г. отдел ММГ се преструктурира във връзка с постоянното разполагане на мобилни митнически екипи по регионални митнически дирекции.

През 2005 г. Народното събрание приема

изменения в Закона за митниците

които подробно регламентират задълженията на митническите органи и на икономическите оператори при извършването на проверки в рамките на последващия контрол.

Във връзка със законовите промени и разширените

правомощия и области за контрол се извършва преструктуриране на дирекция „Последващ контрол” в ЦМУ. Създават се три отдела – „Външен последващ контрол”, „Вътрешен последващ контрол” и „Специални проверки и акцизи”. Продължава комплектоването на звена за последващ контрол на територията на цялата страна.

През пролетта на 2006 г. се утвърждават и указания за извършване на проверки в рамките на последващия контрол, като се използва практиката на немската митническа администрация и регламентите на ЕК в тази област. Служителите от последващия контрол извършват редица проверки и дават своя принос за изпълнението на една от основните задачи, поставени пред митническите администрации – намаляване на времето за митническа обработка на стоките, осигуряване на надежден митнически контрол върху спазването на митническото законодателство и на външнотърговския режим, и повишаване на събираемостта на дължимите публични вземания.

С присъединяването ни към ЕС митниците трябва да поемат и определени отговорности по прилагане на търговските механизми на

Общата селскостопанска политика

на Общността (ОСП). В тази връзка през 2005 г. се подписва Споразумение между Агенция „Митници” и ДФ „Земеделие” (Разплащателна агенция) за регламентиране на принципите на взаимодействие на двете администрации и задачите им, свързани с контрола върху износа на селскостопански продукти. По същото време се подписва ново Споразумение за сътрудничество и обмен на информация между Министерството на земеделието и горите и Агенция „Митници”, в което са допълнени специфични във връзка с вноса на селскостопански продукти дейности, произтичащи от Общата селскостопанска политика.

В процес на осъществяване са и различни национални и международни проекти, между които е и проект по програма ФАР за развитие на мрежа от митнически лаборатории.

Тя включва Централната митническа лаборатория (ЦМЛ) и две новосъздадени лаборатории към регионалните митнически дирекции в Пловдив и в Русе. С изпълнението на този проект се цели да се постигне във висока степен техническа обезпеченост, автоматизирано управление на информацията от изпитванията, а също готовност за акредитация на ЦМЛ по изискванията на международния стандарт 17025, като гаранция за високо качество на резултатите от изпитванията.

През 2006 г. е доставено и ново лабораторно оборудване, съобразено с европейските изисквания на обща стойност почти 2,5 милона евро. Това позволява на митническите лаборатории да се подготвят за новите задачи, свързани с подпомагане на митническата администрация при контрола върху вноса и износа на селскостопански стоки и при събирането на акцизите.

В последните месеци преди присъединяването администрацията развива широка информационно-разяснителна дейност за предстоящото прилагане на законодателството на Общността и на разнообразните ѝ търговски договорености с трети страни. Сериозно внимание се отделя и на преходните мерки в Акта за присъединяване към ЕС. ❑

Митническите лаборатории се подготвят за новите си отговорности